

Schiedamse Vest 180

3011 BH Rotterdam

T +31 (0)10 401 77 77

www.oogziekenhuis.nl

Pterygium ('vleugeltje')

Deze folder geeft u informatie over de behandeling bij een pterygium.

Slijmvlies

De conjunctiva is het slijmvlies dat een deel van de oogbol en de binnenzijde van de oogleden bedekt (zie figuur 1). Het slijmvlies is doorzichtig en beschermt het oog tegen invloeden van buitenaf. Tevens speelt het een belangrijke rol bij een optimale bevochtiging van het oog. Het slijmvlies verdeelt het traanvocht over het hoornvlies tijdens het knipperen van de ogen.

Figuur 1: Doorsnede van het oog

Pterygium

De oogarts heeft bij u een pterygium geconstateerd. Dit is een plooi van het slijmvlies, die meestal vanuit de ooghoek aan de neuszijde langzaam over het hoornvlies groeit. De plooi krijgt daarbij de vorm van een langwerpige driehoekig 'vleugeltje'. Hoe een pterygium ontstaat is niet duidelijk. Mogelijk bestaat er een relatie met verhoogde blootstelling aan zonlicht, hitte, droogte en stof.

Klachten

In eerste instantie geeft een pterygium vaak klachten zoals een rood oog, een branderig gevoel en tranen. Ook kan het als cosmetisch storend worden ervaren. Wanneer het pterygium groeit, kan het uiteindelijk tot voor de pupilopening reiken en daardoor het gezichtsvermogen verminderen.

Behandeling

Bij een klein pterygium wordt vaak geprobeerd met behulp van medicatie het gevoel van irritatie te verminderen. Wanneer het echter blijft groeien zal een operatie worden geadviseerd. Dit is de enige manier om het definitief te verwijderen.

Pre-operatieve screening

Voordat u geopereerd wordt, wordt u doorverwezen naar balie 22 voor de pre-operatieve screening (POS). Daar heeft u eerst een intakegesprek met een verpleegkundige. Hij of zij zal u voorlichten over de gang van zaken rondom de operatie en registreert uw medicatiegebruik. In verband met uw veiligheid bent u verplicht een actuele medicatielijst mee te nemen. Deze lijst is verkrijgbaar bij uw apotheek.

Indien u voor of na de operatie in een hotel in de buurt wilt overnachten, kan de verpleegkundige u hierover inlichten. Vervolgens bespreekt de anesthesioloog met u uw gezondheid en medicijngebruik. Afhankelijk hiervan worden vervolgens eventuele vooronderzoeken uitgevoerd.

Vorbereiding op de operatie

U mag op de dag van de operatie geen oogmake-up, nagellak of sieraden dragen. Indien u een hoortoestel draagt, dient u deze aan de kant van het te opereren oog uit te doen.

Als er na uw laatste bezoek aan Het Oogziekenhuis wijzigingen in uw gezondheidstoestand zijn, dan is het noodzakelijk om deze door te geven. U kunt hierbij denken aan verslechtering van uw algemene conditie, recente bezoeken aan cardioloog, neuroloog, internist of reumatoloog het gebruik van nieuwe medicijnen en het gebruik van bloedverdunnende medicijnen.

Verdoving

Er zijn drie soorten verdoving mogelijk bij deze operatie:

- *Plaatselijke verdoving van het oog door middel van druppels*
Bij deze verdovingsvorm wordt alleen het oppervlak van het oog verdoofd, waardoor het ongevoelig wordt voor scherpe pijn. Aanraking van het oog en vloeistoffen voelt u nog wel. Tijdens de behandeling kunt u blijven zien en u kunt uw oog bewegen. Bij een plaatselijke verdoving kunt u van tevoren gewoon eten en drinken.
- *Plaatselijke verdoving van het oog door middel van een injectie bij het oog (subtenon anesthesie)*
Bij deze verdovingsvorm krijgt u een prik bij het oog (langs de oogbol). Deze verdoving is niet alleen bedoeld om de operatie pijnvrij te maken, maar ook om de bewegingen van het oog te verminderen. Hierdoor kan het zicht tijdelijk verminderd zijn. Tijdens de behandeling bent u wakker en aanspreekbaar.
- *Algehele verdoving (narcose)*
Bij een algehele verdoving (narcose) krijgt u een slaapmiddel door middel van een infuus toegediend. U valt in slaap en wordt pas na afloop van de behandeling weer wakker.

Meer informatie vindt u in de folder 'Verdoving voor uw operatie'.

Tijdens de operatie

Op de dag van de operatie kunt u zich melden bij balie 28 op de 2e etage. U wordt op de Verpleegafdeling voorbereid op de operatie. Praktische informatie over uw dagopname vindt u in de folder 'U wordt geopereerd: Verpleegafdeling'.

Tijdens de operatie wordt de driehoekige slijmvliesplooï verwijderd. Vervolgens wordt het hoornvliesoppervlak gepolijst en wordt een nieuw laagje slijmvlies aangebracht. Dit slijmvlies wordt van hetzelfde oog geprepareerd, meestal van achter het bovenooglid. Het laagje slijmvlies wordt vastgezet met hechtingen die binnen drie tot vier weken vanzelf oplossen. De operatie duurt ongeveer 45 minuten.

Door een nieuw laagje slijmvlies aan te brengen neemt de kans op herhaalde groei (recidief) van het pterygium af tot circa 1%.

In Het Oogziekenhuis Rotterdam worden artsen opgeleid tot (gespecialiseerd) oogarts. Dit betekent dat u (deels) behandeld kunt worden door een arts in opleiding tot oogarts, onder supervisie van uw oogarts.

Na de operatie

Na de operatie mag u in principe naar huis. Het oog is echter nog zeer kwetsbaar voor stoten en wrijven. Na de operatie krijgt u daarom ter bescherming een oogverband met een plastic kapje voor het geopereerde oog. Hierdoor kunt u diepte en afstanden tijdelijk niet goed inschatten. U mag na de operatie dus niet zelf actief deelnemen aan het verkeer (autorijden of fietsen). Wij vragen u een begeleider mee te nemen die u na de operatie naar huis brengt.

Leefregels

Na de operatie geldt een aantal leefregels:

- Verwijder de dag na de operatie het kapje en het oogverband. Bewaar het kapje, zodat u deze de eerste twee weken na de operatie 's nachts kunt dragen ter bescherming van het oog.
- Begint u de dag na de operatie met de voorgeschreven oogzalf of oogdruppels tot de eerste controle na de operatie. De medicatie voorkomt infecties en vermindert de kans op een ontsteking. Een uitgebreide oogdruppelinstructie vindt u in de folder 'Oogdruppels en oogzalf'.
- Draag gedurende de eerste twee weken buiten een (zonne)bril ter bescherming van het oog.
- Wrijf de eerste twee maanden niet in uw oog.
- U kunt gerust douchen en haren wassen zonder extra bescherming.
- U kunt uw werk meestal na een paar dagen weer hervatten. Bij twijfel kunt u dit met uw oogarts overleggen.
- Lichamelijke inspanning, sporten en zwemmen mogen na 2 weken hervat worden. Omdat het oog kwetsbaar is, dient u bij het sporten en zwemmen het oog te beschermen met een bril.
- Gebruik de eerste twee weken na de operatie geen oogmake-up.

Mogelijke klachten

Het oogverband bevat de eerste dag wat bloederig vocht; dit is normaal. Ook de dagen na de operatie kunnen er roodgekleurde tranen uit het oog komen. Het oog is meestal de eerste drie weken pijnlijk en lichtgevoelig. De oogleden kunnen een aantal dagen gezwollen zijn. Het slijmvlies van het oog is in de ooghoek gezwollen en lijkt op een blaasje. De roodheid als gevolg van de operatie verdwijnt meestal pas na vier tot zes weken. U kunt in overleg met uw arts drie- tot viermaal daags paracetamol (500 mg) tegen de pijn gebruiken.

Telefonische helpdesk

Indien u vragen heeft, neemt u dan contact op met de corneaverpleegkundigen via de telefonische helpdesk. Zij zijn elke werkdag bereikbaar tussen 10.00 - 11.00 uur en tussen 14.00 - 14.45 uur op telefoonnummer 010 402 33 08.

In het weekend kunt u contact opnemen met de afdeling Acute Oogzorg. De afdeling Oogzorg is zeven dagen per week, 24 uur per dag bereikbaar:

- maandag t/m vrijdag tussen 7.30 en 17.00 uur, telefoonnummer 010 401 77 27;
- overige tijden, telefoonnummer 010 401 77 77.

Controles

De eerste controle vindt ongeveer vier weken na de operatie plaats op de Corneapost. Tijdens deze controle wordt u onderzocht door een optometrist. Deze staat onder supervisie van uw oogarts. Indien de hechtingen irritatie veroorzaken, kan de oogarts besluiten de hechtingen alvast (deels) te verwijderen.

Terugverwijzing

Het Oogziekenhuis Rotterdam verwijst u graag terug naar uw eigen oogarts (in uw eigen regio), zodra dit oogheelkundig verantwoord is. Dit geldt ook voor patiënten die op eigen initiatief voor een 'second opinion' naar Het Oogziekenhuis Rotterdam zijn gekomen.

Patiëntenvereniging

De Hoornvlies Patiënten Vereniging is een patiëntenvereniging waar u terecht kunt voor lotgenotencontact en verdere praktische informatie over uw aandoening. U kunt contact opnemen met de Hoornvlies Patiënten Vereniging via www.oogvooru.nl of telefoonnummer 030 200 63 45.

Meer info

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, noteer deze en stel ze bij een eventuele volgende afspraak of neem contact op met de corneaverpleegkundigen via de telefonische helpdesk.

De informatie in deze patiëntenfolder kunt u terugvinden op www.oogziekenhuis.nl.

Voor vragen over uw afspraak is de afdeling Cornea (hoornvlies) op werkdagen telefonisch bereikbaar van 08.15 - 12.15 uur en 13.15 - 16.30 uur op telefoonnummer 010 402 33 77 of per e-mail via infocornea@oogziekenhuis.nl